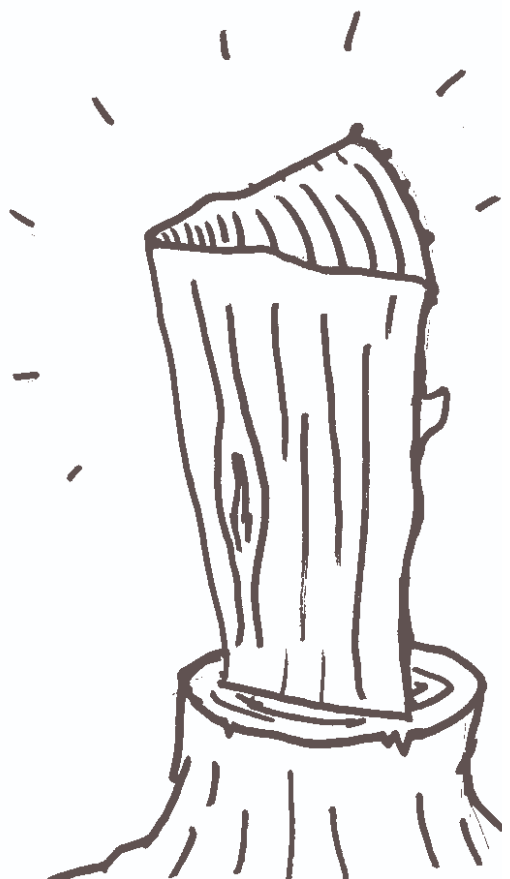

Kiehinen

2001

Just do it !
- HIPO

Kiehininen 2001

Hiipan Pojat

Perustettu 27.9.1948

Taustayhteisö

Tuomiokirkkoseurakunta

Kolon osoite

Kyttälänkatu 1 F 33100 Tampere

Netti

<http://www.lpk.partio.fi/hp/hipo/>

Kiehininen

Partiolippukunta Hiipan Poikien pää-äänenkannattaja

Levikki 60 kpl

Päätoimittaja

Antti Jaatinen

Kansi

Lasse "Aku" Linnamaa

Yhteystietoja

Lippukunnanjohtaja **Matti Aitomaa** 040 529 7787

Lippukunnanapulaisjohtaja, sihteeri **Jarkko Tuutti** 040 583 9010

Taloudenhoitaja **Teemu Knuutila** 040 569 6427

Vaeltajaosastonjohtaja **Jukka Salmisalo** 040 706 0798

Partiopoikaosastonjohtaja **Matti Hirvonen** 040 528 0765

Sudenpentuosastonjohtaja **Aulikki Otranen** 050 300 3404

Kiehisin päätoimittaja, kappalainen **Antti Jaatinen** 040 510 2352

Kaluston hoitaja **Heikki Ikäheimonen** 040 553 6552

Muonittaja **Ville Hevonkorpi** 040 706 5554

Muita johtajia:

Antti Tapanila 040 564 2894

Piia Knuutila 0400 57 4177

Antti Salminen 03 261 6659

srk:n partiotyöntekijä **Petri Mattila** 0400 73 4731

Hallitus 2001:

Matti Aitomaa (pj) , Jarkko Tuutti, Antti Jaatinen, Aulikki Otranen,
Matti Hirvonen, Jukka Salmisalo

Pääkirjoitus

Tämä lehti on pahasti myöhästynyt, ja senkin se on tehnyt monesti. Julkaistavaa ei ole tullut. Toivottavasti tulevaisuudessa on enemmän juttuja.

Partion pitää uskaltaa menestyä omilla menetelmillään. Nuorille pojille on tarjottava mielekästä, kasvattavaa ja ikimuistoista toimintaa eritoten luonnon helmassa.

Hämäläisellä partiotoiminnalla on viime vuosina mennyt lujaa, toivottavasti pienestä taantumasta huolimatta uuteen nousuun päästään jotta saisimme uuden sukupolven partioitehtäviä hoitamaan!

Antti Jaatinen

Sisällysluettelo

- 1 Kansi**
- 2 Apinalaatikko**
- 3 Pääkirjoitus, sisällys**
- 4 Miten partiossa palkitaan**
- 8 Taloudenhoitajalta**
- 9 Herra Hakkaraisen jäljillä**
- 10 GPS – myhkäinen systeemi**
- 12 Sudarisivut**
- 14 Kappalainen & Skandaali**
- 16 Takakansi**

Kuinka partiossa palkitaan?

Monesti partiolaisilta edellytetään pyyteetöntä uhrautumista lippukunnan, piirin tai muun järjestön hyväksi paljonkaan pohtimatta sitä, miten tällaista henkilöä tulisi utteruudestaan palkita. Koska on usein vaikeaa sanoa suoria kiitoksen sanoja, on otettu käyttöön mitä moninaisimpia menetelmiä tehdä sama asia jonkin muodollisen eleen välityksellä. Partiotoinnassa perinteinen tapa muistaa on ollut ansiomerkin myöntäminen. Tässä artikkelissa yritän paitsi esitellä erilaiset Partion ansiomerkit, myös pohtia niiden anomiseen liittyviä seikkoja lippukunnan näkökulmasta.)

Ansiomerkki - kenelle ja mistä hyvästä?

Ensimmäisenä mielteen juolahtava seikka puhuttaessa palkitsemisesta on tietysti ansiomerkki, jollaisen myöntäminen on kaiketi näkyvin tapa muistaa ansioitunutta partiolaista. Koska erilaisia ansiomerkkivaihtoehtoja on paljon ja valinnanvaraa riittää, luonnollisesti lippukunnan tasolla herättää ihmetystä, kuinka niitä tulisi anoa ja mistä ansioista. Periaatteessahan kaikki piirin sekä järjestön (SP:n) merkit ovat anottavissa myös lippukunnan toiminnassa ansioituneille, jos jätetään Hopeasudet sekä -Joutsenet katsauksen ulkopuolelle. Koska vaihtoehtoja riittää, lienee selvempää esittää tässä jonkinlainen lista eri vaihtoehtoista ja niistä harvoista kriteereistä, joita joidenkin merkkien saannille asetetaan.

Hämeen Piiri tarjoaa lippukuntien anottavaksi seuraavia ansiomerkkejä:

Hämeen Partiolaisten kuparinen ansiomerkki: soveltuu anottavaksi nuorelle partiojohtajalle, jolla ikää on 16-20 vuotta. Usein tätä merkkiä anotaan jopa ennen kuin asianosainen on suorittanut Partiojohtajan peruskurssin, jolloin tietysti edellytetään, että jonkinlaista näyttöä aktiivisesta toiminnasta löytyy.

Hämeen Partiolaisten pronssinen ansiomerkki: tämä ansiomerkkivaihtoehto on oikeastaan aika uusi, sillä vielä vuonna 90-luvun puolivälissä kuparisen jälkeen annettiin suoraan piirin hopeista merkkiä. Jotenkin tuntuu, että uuden tulokkaan suosio ei ole paras mahdollinen. Eipä niitä siten Hiipan Pojissakaan tietääkseni ole anottu ennen kuluvaan vuoteen. Pronssinen ansiomerkki on luonteva jatke kupariselle, mutta toki aina täytyy ottaa huomioon asianosaisen ikä sekä toiminnan aktiivisuus.

Hämeen Partiolaisten hopeinen ansiomerkki: piirin tarjoamista tämä vaihtoehto on kaikkein arvokkain ainakin puhuttaessa tavallisesta, lippukunnassa vaikuttavasta partiojohtajasta. Taitaa merkillä jokin alaikärajakin olla; uskoisin sopivan iän tälle merkille olevan 25 vuodesta ylöspäin.

Suomen Partiolaiset puolestaan tarjoaa seuraavia vaihtoehtoja:

SP:n merkkivalikoimasta löytyy sekä muutamia erikoisansiomerkkejä että edellä

kuvatun kaltainen hierarkkinen valikoimakin. SP:n pronssinen ja hopeinen ovat merkkejä, jotka ovat anottavissa lippukunnan toiminnassa osoitetusta aktiivisuudesta, mutta painoarvoltaan ne ovat toki arvokkaampia kuin vastaavat piirin merkit. Aivan hyvin käy esimerkiksi sellainen menettely, että ensin henkilö saa esim. piirin pronssisen ja sitten SP:n vastaavan. Molemmissa merkeissä on ikäraja, joka muistaakseni on pronssisen osalta 25 vuotta. Omasta kokemuksesta tiedän, että merkin ikäraja joustetaan kunhan sille esitetään painava perustelu.

Mannerheim-soljet ovat maineikkaan marsalkan luoma ansiomerkki, jotka myönnetään nuorelle partiojohtajalle, joka on sekä aktiivinen toiminnassaan että toteuttaa elämässään partioihanteita muutoinkin. Viimeksi mainitusta syystä merkkiä anottaessa on pyydettyä puolto asianosaisen työnantajalta tai koulussa luokanvalvojalta. II-luokan merkki on haettava viimeistään sen kalenterivuoden aikana, jolloin henkilö täyttää 18 vuotta ja I-luokan vastaavasti ennen 21 ikävuotta. Tämä on perinteisesti ollut ns. tiukka ikäraja, ehkä osittain tästäkin johtuu merkkien harvinaisuus Hiipan Pojissa. Itse korostaisin Mannerheim-solkien osalta partioihanteiden toteuttamisen merkitystä, joka asettaa merkin ihan omalle tasolleen, joskin monissa lippukunnissa tuntuu olevan käytäntönä, että merkkiä anotaan lähestulkoon kaikille sopivan ikäisille jäsenille.

Pyhän Yrjön solki – lohikäärmeen surmaajanakin kunnostautuneen pyhimyksen mukaan nimetty ansiomerkki on osittain ideaaltaan yhdensuuntainen Mannerheim-solkien kanssa. Solkea voidaan anoa partiojohtajalle, joka on kaksi vuotta toiminut partiojohtajatehtävissä eikä ole yli 21 vuoden ikäinen. Vaatimus kahden vuoden johtajatehtävistä on osoittautunut kiinteäksi, eli henkilön pitää olla ollut lpk:n hallituksessa tai ainakin jossakin 'virassa' mainitun ajan. Hieman ongelmallista kieltämättä on, että asetetaan näin muodollinen kriteeri, sillä jokainenhan sen tietää, että tietyn tehtävän nimellinen hoitaminen ei kerro henkilön todellisesta aktiivisuudesta välttämättä yhtään mitään.

Louhisuden solki on merkki, jonka voi saada kussakin lippukunnassa ainoastaan yksi vartiojohtaja vuodessa. Sanomattakin on selvää, että pienessä lippukunnassa tällainen merkki tulee harvoin ja valituille. Hiipan Pojissa viimeksi tällainen ansioitunut vartiojohtaja palkittiin vuonna 1998 kun merkkejä muutenkin juhluvuoden kunniaksi anottiin avokätisemmin.

Nyt kun on tässä tullut esitellyksi valikoima, josta merkin valinta suoritetaan, lienee paikallaan esittää muutama havainto siitä, minkälaisia yleisiä suuntaviivoja anomiselle voisi asettaa. Oman näkemykseni mukaan palkitsemisella on kaksi ulottuvuutta; ensinnäkin osoitetaan huomiota tehdyistä palveluksista ja muutoinkin ansiokkaasta toiminnasta. Toisena seikkana näkisin sen, että etenkin nuorta partiojohtajaa palkittaessa on merkin saannilla (tai muulla palkitsemisella) kannustavakin vaikutus, siis se voi innostaa jatkossa vielä suurempiin voimainponnistuksiin. Uskoisin partiojohtajan iän karttuessa tämän tulevaisuusaspektin heikkenevän, ihminenhan tunnetusti alkaa vanhempana tarkastelemaan maailmaa kyynisemmin silmin.

Jos mennään hieman konkreettisemmalle tasolle, niin parempi lienee anoa liian harvoin kuin liian usein, sillä jälkimmäisessä tapauksessa ansiomerkki saattaa kokea inflaation. Myös on syytä kiinnittää huomiota siihen, kuinka lippukunnassa on aikaisemmin menetelty ansiomerkkien kanssa. 'Linjasta' on siis hyvä pitää kiinni, sillä silloin myös nuoret merkin saajat kokevat itsensä yhtä rautaisiksi partiolaisiksi kuin vanhemmat kollegansa, joiden partiopaitaa samainen merkki koristaa. Jos tietystä tiukkuudesta pidetään kiinni ansiomerkkien kohdalla ja huolehditaan siitä, että jokainen merkin saaja on sen tosiaan ansainnut, varmaa on, että merkillä on saajalleen merkitystä.

Kuka päättää ja mistä syystä?

Nyt kun on luotu yleissilmäys ansiomerkkeihin ja niiden anomiseen, raotettakoon hieman 'salaisuuksien verhoa' ja kerrottakoon muutamia huomioita merkkien hausta prosessina. Ansiomerkkien hakeminen on päätös, joka luonteensa puolesta kuuluisi hallitukselle. Koska usein merkkejä anotaan juuri samaisen toimielimen jäsenille tai ainakin siihen jollakin tapaa sidoksissa oleville, ei ole asianmukaista, että ansiomerkkiasioita aletaan joukolla pohtimaan kokouksessa. Senhän tietävät kaikki, että kohtuullisen hienotunteisesti tällaiset seikat pitäisi hoitaa. Tämä ei suinkaan estä hallitusta esimerkiksi nimeämästä henkilöä, joka edistää asiaa tahollaan, tai antamasta tiettyjä suuntaviivoja palkitsemistoiminnalle. Itse asiassa hallituksen kuuluisikin ilmaista jonkinlainen kanta sille, mitenkä lippukunnassa palkitaan ja mistä hyvästä, sillä muutoin anoja joutuu toimimaan täydellisen tietämättömänä siitä, mitä häneltä odotetaan. Kokemuksesta tiedän, että yhden ihmisen tai jonkinlaisen epävirallisen 'salaseuran' on vaikeaa luoda useimpia miellyttävää linjaa silloin kun em. yleinen mielipide lepää jossakin unohduksen aallokossa. Toisin sanoen, on täysin yhteinen asia luoda tietyt väljät kriteerit tyyliin 'vaativista johtajatehtävistä anotaan merkki 4-5 vuoden välein'. Sen taas olisin taipuvainen jättämään nimetyn puuhamiehen harkintaan, täyttääkö tietty henkilö kriteerit ja jos, niin mitä merkkiä anotaan.

Henkilö, jolle syystä tai toisesta asettautuu ansiomerkkiasioiden edistäminen lippukunnassa, on kohtalaisen epäkiitollisella paikalla, joskin valtaa on niin että kädet tärisyvät. Tarkoitan tällä sitä, että em. suuntaviivojen puuttuessa hän joutuu sellaiset luomaan oma-aloitteisesti, jos vähänkään haluaa järkeä tuoda mukaan toimintaan. Joka tapauksessa hyvin todennäköistä on, että tällä tavoin muodostuva linja on vähemmän onnistunut ja siihen on paljon puhuttu yleinen mielipide tyytymätön. Puuhamiehen päänsäryistä pienin ei ole sekään, että useimmiten hän itse jää palkitsemisesta osattomaksi kuin lottoaja joka ei ole tullut hankkineeksi kuponkia.

Miten perustella anomus?

Tähän loppuun vielä muutamia ajatuksia siitä, mitä asioita tulisi ottaa huomioon palkitsemisen tarvetta pohdittaessa. Korostan tässä nyt vielä, että nämä edustavat

ihan poissulkevasti omia mielipiteitäni, jotka tosin ovat muodostuneet vuosien saatossa omakohtaistenkin havaintojen myötä. Toisin sanoen, miksi ihmeessä jollekulle pitää jokin merkki saada? Tähän nyt ei oikein riitä vielä se, että kysymyksessä on mukava veikko ja muutenkin erinomainen ihminen. Ansiomerkin hakijan tulee perustella merkin tarve anomuksessaan ja tällaisen selvityksen antaminen onkin taitoa vaativa laji, sillä perustelu on ainoa seikka minkä avulla merkin myöntäjä piirissä tai SP:ssa voi päätöksensä tehdä. Sanomattakin on selvää, että perustelun keksiminen 'hatusta' on enemmän kuin arveluttavaa.

Usein ongelma lienee siinä, että on vaikea arvioida objektiivisesti kaveria, jonka kanssa on kärvistelty samoilla leiritulilla lukemattomat kerrat ja muutenkin ollaan hyviä ystäviä. Kylmät tosiasiat puhuvat aina puolestaan. Jos esimerkiksi asianosainen on suunnattoman etevä markkinamies ja hoitaa lähinnä omaksi huvikseen lippukunnan vuotuiset myyjäiset ja muutkin rahanhankintatempaukset menestyksekkäästi, tuo lienee syytä mainita myös hakemuksessa. Myös haluttaessa anoa jotakin merkkiä, johon ei henkilöllä riitä ikää, on syytä huomioida tuo ikäraja sekä perustella jokseenkin painavasti mistä syystä tällaiseen ratkaisuun on päädytty. Sinänsä ikärajoista kyllä kannattaa pitää kiinni, mutta tilanteen ollessa esimerkiksi se, että asianosaista ei olla ajoissa palkittu ja asia on päässyt pitkittymään, voi olla aiheellista 'hypätä' yhden merkin yli ja anoa jotakin arvokkaampaa, jolloin saatetaan törmätä ikäkysymykseen.

Tässä nyt tuli esiteltyä ajattelemaani laajemmin palkitsemiskysymystä ja uppouduttua anomisen hienouksiin. Toivottavasti tämä herättää keskustelua ja ainahan 'palkitsemispolitiikassa' on parantamisen varaa. Joka tapauksessa tämä nyt antaa eväitä pohdiskelulle ja ehkä tähän tuhraantuneen palstatilan korvaa se, että asia tuskin tarvitsee toista tyhjentävää selontekoa lähitulevaisuudessa; parempi siis tässäkin asiassa 'kertarutina kuin ainainen kitinä', tähän loppuun Mauri Sariolaa lainatakseni.

Antti Tapanila

Ilmakivääririkisoistakin HiPoille on käyty hakemassa kunniamitaleita.

Taloudenhoitajalta

Kantaakseni korteni kekoon, jotta Kiehin ilmestyisi tänäkin vuonna, ajattelin kirjoittaa muutaman sanan lippukuntamme taloudesta. Osalle nämä asiat ovat varmasti hyvinkin tuttuja, mutta uskoisin kotoa kuitenkin löytyvän henkilöitä, joille tämä on vieraampi asia.

Yleisesti ottaen lippukuntamme taloudellinen tilanne on hyvä. Vuosien saatossa on pankkitilille karttunut mukava pääoma. Tämä tarkoittaa sitä, ettei meidän tarvitse joka päivä murehtia toimeentuloamme. Myös mittavampiin projekteihin on mahdollisuus ryhtyä. Tästä oivana esimerkkinä onkin leirialueemme rakennushankkeet. Vaikka rahaa onkin, ei kuitenkaan ole syytä ihan päättömästi sitä käyttää. Järkevällä rahankäytöllä on meillä myös tulevaisuudessa hyvät toimintaedellytykset.

Lippukuntamme tulot koostuvat kahdesta elementistä. Kolme neljäsosaa tuloistamme kertyy seurakunnan ja kaupungin antamista avustuksista. Loput tulee oman varainhankinnan kautta. Vaikka jäsenmaksulaput näin syksyisin koteihin tuleekin, ei yhdistyksemme peri jäseniltään jäsenmaksua, eikä näin myöskään ole jäsenmaksutuloja. Tuo jäsenmaksu menee kokonaisuudessaan Suomen Partiolaisten käyttöön. Käytännössä kuitenkin edellytämme, että toimintaamme osallistuvat ovat tuon jäsenmaksun maksaneet. Tällöin voimme olla varmoja, että kaikki mukana olevat ovat vakuutettuja mahdollisten tapaturmien ja vahinkojen varalle. Toinen syy on se, että sidosryhmämme laskevat jäsenmäärämme SP:n jäsenmaksun maksaneiden mukaan.

Tällä perusteella määräytyvät avustustemme summat.

Oma varainhankintamme ajoittuu perinteisesti näin vuoden lopulle. Ennen joulua on partiolaisten yhteinen varainkeruukampanja Markkojen Metsästys. Kampanjan aikana partiolaiset myyvät adventtikalentereita, joulukortteja ja muuta jouluun liittyvää materiaalia. Tuotteiden myynnistä saaduista varoista osa jää suoraan lippukunnan käyttöön. Toinen tulonlähde on Tampereen Partiolaisten joulumyyjäiset Puisto-Emmauksessa. Varainhankinnassa toivommekin vanhempien olevan aktiivisesti mukana. Vanhemmat voivat kaupata esimerkiksi työpaikoillaan partiolaisten joulukortteja ja kalentereita. Joulumyyjäisiin toivomme saavamme myytäväksi leivonnaisia ja käsitöitä. Näistä asioista on varmasti lähiaikoina tulossa lisätietoa koteihin.

Miten sitten rahat kulutamme? Suurin osa rahoistamme kuluu retkien ja kokoustoiminnan tukemiseen. Retkien periaatteena ei ole kerätä rahaa, vaan useimmat retkemme ovat tappiollisia eli retken kuluja ei saada katettua osallistumismaksuilla. Kokouksia varten hankimme erilaisia askartelu- ja koulutusmateriaaleja. Näiden lisäksi osallistumme kilpailumaksuihin ja tuemme jäsentemme partiokoulutusta. Yhdistyksemme tavoitteena ei ole tuottaa voittoa, vaan käyttää tulomme mahdollisimman tehokkaasti partiotoimintaan.

Teemu

Haukkuuko herra Hakkarainen?

Olimme lippukunnan sudenpentujen kanssa vuoden alussa sudenpentu kisassa haukkuuko herra Hakkarainen. Mukana olivat Santeri, Juuso, Sakari, Joel, Antti, Aleksi ja Lassi, sekä Heikki ja Jarkko. Kyselimme Joelilta, Juusolta ja Santerilta tunnelmia kisasta.

Oliko kisoissa kivaa?

Joel: Joooo!

Juuso: Joooo!

Santeri: Ei, kun viilsin puukolla sormeen.

Minkälaisia tehtäviä siellä oli?

Joel: Kivoja, vaikeita.

Juuso: Kivoja ja vähän vaikeita.

Santeri: Kivoja tehtäviä.

Jouduttiinko siellä kävelemään paljon?

JOOOOO!!!

Mikä oli parasta?

Joel: Tehtävät, eikun palkinnot.

Juuso: Mun mielestä siellä oli hauskinda heitellä painoja ja katsella tykkeitä.

Santeri: Tehtävä jossa piti etsiä ne solmut.

Muistatteko mitä tehtäviä siellä oli?

Lintu, koira tehtäviä, solmujuttu, koirantavarat piti hakea pellolta, piti heittää painoja, koiralle piti laittaa siteitä samoin kuin ukkelille, kilpahuuto piti huutaa, tempurata ja piti tunnistaa lintuja ja koiria

Mikä oli huonointa?

Joel: Pitkä kävely.

Juuso: Ei mikään.

Santeri: tylsintä oli koiranruuan laitto.

Mikä jäi parhaiten mieleen?

Joel: Hr.
HAKKARAINEN!

Juuso: Hr.
HAKKARAINEN!!!

Santeri: TYKIT!

-H. Ikäheimonen

Näiden kavereiden kanssa ei kannata olla huonoissa väleissä. Pottukisassa kilpailtiin kahden vartion voimin.

GPS - myhkäinen systeemi

Mikä?

GPS-vastaanotin on laite, joka kertoo sinulle missä kulloinkin olet. Laitteen muistiin voi tallentaa paikkoja joissa on ollut tai joihin haluaa mennä. Kun valitset paikan mihin haluat mennä, kertoo laite nuolella ja numeroina mihin suuntaan tulisi kävellä, kuinka nopeasti kuljet, kuinka paljon matkaa on jäljellä ja kuinka kauan pitää kävellä, että nykyistä vauhtia pitäessäsi olet perillä. Kätevä laite, vai mitä!

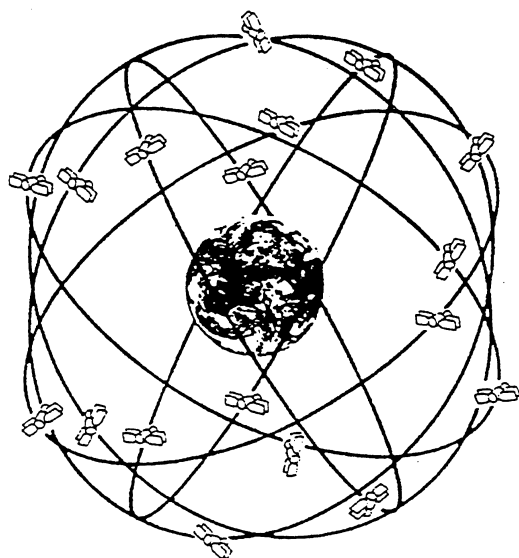
Laitteissa on tyypillisesti muutama nappula joiden avulla toimintoja ohjataan. Jokainen lukutaitoinen osaa opetella perustoiminnot viidessätoista minuutissa. Ei siis siitä sen enempiä. Nyt siis puhutaan asioista, joista käyttöohjekirjassa ei puhuta.

Ihanaa teoriaa

GPS-vastaanotin on radiovastaanotin. Järjestelmän perustan muodostaa 24 amerikkalaista satelliittia, jotka kiertävät maapallon kaksi kertaa vuorokaudessa kukin. Venäläisillä on tietysti oma systeeminsä, sen nimi on GLONASS. Satelliitit lähettävät signaalia, jossa he kertovat missä kohtaa rataansa ne lentävät sekä kellonaika, jolloin signaali on lähetetty. Kun vastaanotin vastaanottaa signaalin, se laskee kauanko signaali on matkalla viipynyt, ja kun tiedetään radioaallon nopeus (valonnopeus) voidaan laskea matka lähettimen ja vastaanottimen välillä. Kun tiedot on kolmelta satelliitilta, voidaan vastaanottimen sijain avaruudessa määrittää yksiselitteisesti. Koska vastaanottimen kello käy tietenkin eri aikaa kuin satelliittien, tarvitaan vielä neljäs signaali kellovirheen eliminoimiseksi.

Koko hommaa pelaa polaarikoordinaatistossa, jonka keskipiste on maapallon massakeskipiste. Laskettuja koordinaatteja verrataan maapalloa imitoivaan ellipsoidiin ja näin saadaan sijaintimme Haluamassamme koordinaatistossa. Jes! Käytännössä kaikki ei tietenkään käy näin helposti.

Sijaintitieto

Käytännössä jonkinlaisen sijainnin saa kuuden satelliitin avulla, joskaan tieto ei silloin ole kovin tarkka. Tarkkuus kasvaa satelliittien määrän kasvaessa. Nykyiset vastaanottimet mainostavat pystyvänsä vastaanottamaan signaalia kahdestatoista satelliitista yhtä aikaa, joskin suurin koskaan saamani lukeman on yhdeksän. Saatava satelliittipeitto vaihtelee ympäröivän puuston ja mäkien mukaan.

Koska vastaanottimen laskema sijainti on monen monituisen laskun keskiarvo ja koska radioaalto on altis häiriöille, ei laite pysty

sijaintia aivan tarkasti kertomaan. Lisäksi aiemmin amerikkalaiset lisäsivät mukaan tahallisesti häiriötä, jotta vihollinen ei olisi pystynyt järjestelmää hyödyntämään riittäväällä tarkkuudella. Sotilaskäyttöön tämäkin järjestelmä on aikanaan rakennettu.

Järjestelmän tarkkuudesta puhutaan aina, onko se nyt kymmenen vai sata metriä? Tavallisen tallaajan kannalta sillä ei kuitenkaan ole mitään merkitystä, koska

- a) tarkkuus vaihtelee koko ajan
- b) laite ei kerro kuinka tarkka se kulloinkin on.

Kokemuksiini perustuen vehkeellä löytää perille haluamaansa paikkaan, vaikka koordinaatitkin katsoisi vain silmämääräisesti kartalta. Tarkkuuden (tai sen summittaisuuden) huomaa ihan käytännössä, kun on lähellä hakemaansa kohdetta -

Suuntanuoli pyörii vauhkona ja laite kertoo matkan etäisyyden olevan jotain 20 ja 200 metrin väliltä. Kompassi on siis oiva väline, etenkin jos on taipumusta skitsofreniaan.

Ammattimiehille on tarjolla DGPS-laitteita. Tällöin satelliittivastaanottoimeen kytketään radiovastaanotin, joka kuuntelee yleisradiolähetystä. RDS-datan mukana tulee tietoa siitä, kuinka suuri virhe kulloinkin on ja mihin suuntaan, jolloin laite osaa tarkentaa laskelmiaan. Data on tietysti salattua ja purkuavain maksaa rahaa. Tarkkuus hipoo noin metrin paikkeilla ja laite osaa sen jopa itse kertoa!

Vieläkin tarkempia mittauksia voidaan tehdä kahden paikan keskinäisen sijainnin selvittämiseksi doppler-ilmiöön perustuen. Tällöin lasketaan kuinka paljon eroa on saman satelliitin lähettämässä signaaleissa eri pisteissä. Kun vastaanottokertojen määrä kasvaa, kasvaa tarkkuus siinä ohessa. Päästään jo muutaman sentin tarkkuuteen.

Korkeustieto

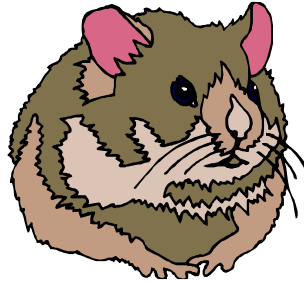
Homma siis pelaa polaarikoordinaatistossa ja maapalloa mallinnetaan tietynlaisella ellipsoidilla. Kun sijaintipisteen etäisyyttä origoon verrataan ellipsoidin pinnan etäisyyteen origosta, saadaan kätevästi tieto korkeudestamme merenpinnasta! Asia ei taaskaan ole ihan näin yksioikoinen. Kartoissamme esiintyvä korkeus on nimittäin määritetty vaaitsemalla. Eli on lähdetty Helsingistä ja asetettu tarkka kaukoputki vaakasuoraan, ja katsottu kaukana olevasta latasta kuinka korkealla maanpinta siellä on. Näin on edetty Lappiin asti. Tempu tekeekin maan vetovoima. Se ei nimittäin peruskallion koostumuksesta riippuen ole joka paikassa vakio, joten kaukoputki (ammattimiehet puhuvat teodoliitista) ei aivan joka paikassa ole samalla lailla suorassa. Tämä siis aiheuttaa eroa kartasta katsotun ja GPS:n avulla määritetyn korkeuden kanssa.

Eiköhän siinä tarpeeksi tarinaa tähän lehteen, seuraavassa numerossa sitten paneudutaan siihen, miten saamamme koordinaattitieto suhtautuu kaikille tuttuun KJ-järjestelmään ja puhellaan erilaisista karttaprojektioista.

Siihen asti, **Matti**

SUDARI - SIVUT

Heipä hei! Taas on syksy vierähtänyt ja edellisestä Kiehisestäkin on jo aikaa. Kaikki varmasti muistavat monia mukavia asioita, joita on yhdessä tehty ja koettu. Niitä voi sitten pitkinä talvi-iltoina muistella! Talvi tuo mukanaan muutakin kuin lumisateet ja joulun odotuksen. Jälleen on tullut aika muistutella kotiväkeä jäsenmaksun maksamisesta. Muistathan, että ilman voimassa olevaa jäsenkorttia et voi retkeillä! Ja ne retket kuitenkin ovat tilaisuuksia testata opittuja taitoja... Talvisissa

tunnelmissa tervehtii: **Ause**

TALVINEN SATUVISA

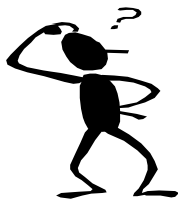
1. Minkä väriset hiukset oli Lumikilla?
2. Mikä on satujen ovelin eläin?
3. Mihin Hattivatit eivät saa koskea?
4. Kuka meni kouluun saadakseen lomaa?
5. Ketä Pekka Töpöhäntä rakasti?
6. Mitä tuli rumasta ankanpoikasesta?
7. Mikä eläin on Pikku-Ruu?
8. Missä asuu Untamo?

Oikeat vastaukset löytyvät joltain toiselta sivulta, ole tarkkana!

ISÄNPÄIVÄN ONGELMIA: MIKÄ ISI?

1. On luku?
2. Valvoo järjestystä?
3. On tyttö?
4. Asuu vedessä?
5. On ruokaa?
6. On Venäjällä?

PÄHKINÖITÄ PUREKSITTAVAKSI:

1. Kaupunkilintu?
2. Satujen räätäli?
3. Taskumies?
4. Mekkotyttö?
5. Postin jälki?
6. Vanha voiteluaine?

MITKÄ KASVIT PIILESKELEVÄT LAUSEISSA?

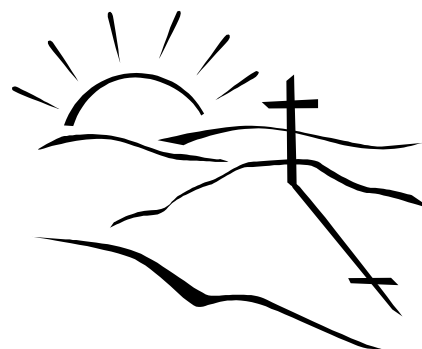
1. Muista ensiapu joka tilanteessa!
2. Älä kosta pahaa pahalla!
3. Lehmän tytär on vasikka.
4. Tulkaa limsalle!!!
5. Kurkkukipua helpottaa pastilli.
6. Pasi pulisi tunnilla.

Tästähän tuli varsinainen talvipähkinä!
Mukavia hetkiä tehtävien parissa toivottelee: **Ause**

Arvo ja armo

Pelastuksen sanoma on outo lintu nykypäivän maailmassa, jossa ihmisellä on ihmisarvon sijasta useimmiten välinearvo, eli arvostus perustuu hyötyyn, jonka ihmisestä voi saada. Yksilöä korostanut ideologia on kadottanut ihmisarvon merkityksen. Ajatellaan usein myös, että kaikesta pitäisi saada korvaus, rahassa tai muuten. Mutta hyvistä teoista ei saa korvaukseksi pelastusta, niillä ei voi ostaa Jumalan suosiota. Pelastus ja armo ovat ristiriitainen sanoma. Niitä ei voi ansaita, ne ovat jokaiselle, sillä jokainen ihminen on arvokkaampi kuin mitä hän ansaitsisi. Jeesuksen sanoma on niin häkellyttävän yksinkertainen, että se on useimmilta kristillisiltä uskonnoilta päässyt hämärtymään:
Rakastakaa lähimmäisiänne kuten itseänne ja uskokaa Jumalan armolahjaan. Siinä se.

Jos täyttyisikin maailma nyt valheen enkeleistä,
niin pimeys ei voittoa kuitenkaan saisi meistä.
Ne olkoot raivoissaan ja syöskööt kiukkuaan.
Nyt valheen vallat on jo saaneet tuomion.
Ne yksi sana kaataa. *Virsi 170, 3. säkeistö*

Skandaali

HiPosta sekalippukunta? Heini ja Juulia nähty retkellä—sopivaa päälle pantavaa ei tosin tuntunut löytyvän

Onko herra lippukunnanjohtajaa huijattu, eikö Takku olekaan Leinolassa?

Makuja itäisiltä mailta—Stora Femma maistuu taas herkkusuille

Kieliopin kardinaali M. ”Haukansilmä” Hirvonen tekemässä oikolukemisesta uraa?

Katse on kirkas ja askel vakaa—mutta miksi tuore kuusi ei palanutkaan?

Joukkohallusinaatioita Luhtaanrannassa—partiohuivittomiakin kettuja ja sikoja havaittiin

Sähkön suurlähettiläitä hälyttävässä määrin Kolon ympäristössä

Loiva vasen, eri nopee, kirraa—Racing Team Jaatinen haki Rajalan talviyörallissa lähikontaktia maastoon

Leon Lenkissä havaittiin se pieni ero—hiipparit olivat siellä missä pitikin ja venyivät yötä myöten antamaan kaikkensa muidenkin edestä

Pyynikin Kesäteatterin lähettyvillä outoja reikiä asvaltissa?

Lippukunnan johtajisto biodynaamisen maatalouden kannalla—yöauraus uusin menetelmin villitsee kansaa

Humboldtin lietelingon hankkiminen tarpeellista johtajistolle?

Syksyllä urheilulliset Hiipan Pojat kävivät pelaamassa jalkapalloa Tampereen Partiolaisten haastekisassa, sijoitus oli kolmas.

Oikeita vastauksia:

A) Syksyinen satuvisa:

1. **Lumikilla** oli mustat hiukset.
2. Satujen ovela eläin on **kettu**.
3. Hattivatit eivät saa koskea **veteen**.
4. **Peppi Pitkätossu**.
5. Pekka Töpöhännän rakas oli **Maija Maitoparta**.
6. Rumasta ankanpoikasesta tuli **joutsen**.
7. Pikku-Ruu on **kenguru**.
8. **Sateenkaaren päällä**.

B) Isänpäivän ongelmia:

1. Viisi 2. Poliisi 3. Liisi 4. Hiisi 5. Riisi 6. Miliisi

C) Pähkinöitä pureksittavaksi:

1. Kotka 2. Hiiri 3. Matti 4. Mari 5. Leima 6. Vesi

D) Piileskelevät kasvit:

1. Pujo 2. Haapa 3. Mänty 4. Kaali 5. Tilli 6. Sipuli

KIEHISEN KANSISEIKKAILU 2001 ESITTÄÄ (FÖREVISAR):
OSA II
"YSTÄVYYTTÄ YLI RAJEN"

